

VIII Kongres Ekonomistów Polskich

„Polska w gospodarce światowej – szanse i zagrożenia rozwoju”

Artur Pollok

Organizowane co kilka lat kongresy ekonomistów polskich zawsze traktowane były jako niezwykle ważne wydarzenia, dotyczące fundamentalnych problemów polskiej gospodarki i nauk ekonomicznych. Tradycje kongresów sięgają 1887 roku, kiedy to polscy ekonomiści i prawnicy z trzech zaborów zorganizowali w Krakowie I Zjazd Ekonomistów i Prawników. Miał on charakter kongresu, w którym udział wzięło ok. 200 osób, a referaty przygotowali m.in. Witold Skarżyński – „O konieczności i możliwości gruntownej reformy kredytu ziemskiego” i Antoni Donimirski – „O kolonizacji wewnętrznej”.

Po II wojnie światowej kolejne zjazdy i kongresy organizowane były w ważnych dla kraju okresach. Ogólnopolski Zjazd Ekonomistów Polskich, a zarazem Kongres odbył się 8–10 grudnia 1950 roku i był przygotowaniem do Kongresu Nauki Polskiej w 1951 roku. Połączony z Kongresem II Zjazd Ekonomistów Polskich odbył się 7–9 czerwca 1956 roku w Warszawie. Kolejny III Zjazd i Kongres Ekonomistów Polskich obradował 7 i 8 stycznia 1971 roku. IV Zjazd Ekonomistów Polskich odbył się 6 i 7 marca 1981 roku, z dyskusją nt. „Kierunki przebudowy systemu funkcjonowania gospodarki polskiej w latach osiemdziesiątych”. W 100-lecie kongresu z okresu zaborów, 27 i 28 listopada 1987 roku, zorganizowany zo-

stał w Krakowie V Kongres Ekonomistów Polskich. Przyjęto na nim stanowisko nt. „Polska gospodarka – wyzwania rozwojowe końca XX wieku”. W 1993 roku na VI Zjeździe Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego, przy współpracy z Federacją Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych Naczelnej Organizacji Technicznej, Stowarzyszeniem Księgowych w Polsce, Zrzeszeniem Prawników Polskich oraz Towarzystwem Naukowym Organizacji i Kierownictwa podjęto podstawowe w tym okresie pytanie: „Jak zdynamizować polską gospodarkę?”. Obradujący 25 i 26 stycznia 2001 roku VII Kongres Ekonomistów Polskich nt. „Ekonomia w epoce cywilizacji informacyjnej” podjął również trudne problemy wyzwań XXI wieku.

Historia kongresów wskazuje, że odbywały się one niemal zawsze w ważnych, przełomowych

dla kraju okresach. Tak stało się i tym razem, gdyż VIII Kongresowi Ekonomistów Polskich towarzyszyła zmiana rządu w Polsce. Jednak to, że Kongres ten zorganizowany został w czasie szczególnym wynika nie tylko z przełomu politycznego. Obecnie bowiem w gospodarce dokonują się zmiany, których zakres i skala jest niebywała. Wynika to przede wszystkim ze światowego przełomu cywilizacyjnego, polegającego na wypieraniu panującej przez kilkadziesiąt lat cywilizacji industrialnej przez nową, nie do końca jeszcze zdefiniowaną, określaną jako cywilizacja oparta na wiedzy. Wiedza staje się obecnie podstawowym czynnikiem wytwórczym. W Polsce na zmiany związane ze światowym przełomem cywilizacyjnym nakłada się przełom wynikający z transformacji i integracji z Unią Europejską, czy szerzej – globalizacji. W takich warunkach łatwo o błędy, a kreatywność przeplata się z destrukcją.

VIII Kongres Ekonomistów Polskich odbył się 29 i 30 listopada 2007 roku w Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie pod hasłem „Polska w gospodarce światowej. Szanse i zagrożenia rozwoju”. Honorowy patronat nad Kongresem objął Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej – Lech Kaczyński. Obradom kongresowym przewodniczyła prof. Elżbieta Mączyńska – prezes Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego. Zgodnie z hasłem Kongresu jego celem była identyfikacja szans i zagrożeń dynamizacji rozwoju społeczno-gospodarczego Polski oraz perspektyw takiego rozwoju w skali międzynarodowej. Kongres po raz pierwszy odbył się w sytuacji, gdy Polska jest już

członkiem Unii Europejskiej, a ponadto w pierwszym roku realizacji „Strategii rozwoju kraju na lata 2007–2013”. Nadało to wielowymiarowy – globalny, wspólnotowy, regionalny i narodowy charakter obradom, które bezpośrednio dotyczyły racjonalizacji gospodarowania w europejskiej przestrzeni społeczno-gospodarczej.

Debaty kongresowe w pierwszym dniu toczyły się wokół następujących bloków tematycznych: I. *Nauki ekonomiczne wobec wyzwań współczesności* (pod przewodnictwem prof. Bogusława Fiedora); II. *Polityka gospodarcza a rozwój kraju* (pod przewodnictwem prof. Urszuli Płowiec); III. *Jakość kształcenia ekonomicznego* (pod przewodnictwem prof. Marka Rockiego); oraz IV. *Ludzie biznesu i polityki o źródłach i barierach wzrostu gospodarki* (pod przewodnictwem prof. Ewy Okoń-Horodyńskiej i red. Grzegorza Cydejki). Dyskusję w blokach tematycznych poprzedziła sesja plenarna, otwierająca Kongres, która dotyczyła fundamentalnych problemów transformacji i konwergencji polskiej gospodarki. Przewodniczyła prof. Elżbieta Mączyńska, a udział wzięli profesorowie: Marek Belka, Grzegorz W. Kołodko, Jerzy Hausner, Tadeusz Kowalik, Adam Lipowski, Zdzisław Sadowski i Leszek Zienkowski. W drugim dniu Kongresu jego uczestnicy obradowali w ramach czterech paneli specjalnych: I. *Sektor finansowy – dylematy i kierunki rozwoju* (pod przewodnictwem prof. Stanisława Rudolfa); II. *Prognozy makroekonomiczne* (pod przewodnictwem dr. Krzysztofa Markowskiego); III. *Konwergencja gospodarcza Polski* (pod przewodnictwem prof. Barbary Z. Liberdy); oraz IV. *Przyszłość nauk ekonomicznych* (pod przewodnictwem prof. Zbigniewa Hockuby). Kongres wieńczyła trzyczęściowa sesja plenarna: cz. I – *Debaty o gospodarce przyszłości Polski* (pod przewodnictwem prof. Joanny Kotowicz-Jawor), cz. II – *Informacje o makroekonomicznych projektach generalnych i ważnych wydarzeniach* (wystąpienia: dr. Cezarego Wójcika, prof. Teresy Lubińskiej oraz prof. Adama Szeworskiego), cz. III – *Sprawozdania przewodniczących sesji równoległych* (pod przewodnictwem prof. Elżbiety Mączyńskiej).

Kongres został zorganizowany przez Polskie Towarzystwo Ekonomiczne i dofinansowany ze środków Narodowego Banku Polskiego,

ale w jego przygotowaniu uczestniczyła szeroka reprezentacja środowiska złożona z polskich ekonomistów nie tylko związanych z Polskim Towarzystwem Ekonomicznym. Został on pomysły jako forum wszystkich ekonomistów, bez względu na przynależność do stowarzyszenia, dzięki czemu stanowił wyjątkową okazję do wymiany poglądów między ekonomistami reprezentującymi różne ośrodki oraz nurty teoretyczne w ekonomii, a także między teoretykami a praktykami gospodarowania. Przyjęto szeroką formułę Kongresu, tak aby z jednej strony umożliwić w nim udział jak największej grupie uczestników, w tym ekonomistów polskich przebywających na stałe za granicą, z drugiej zaś, aby stworzyć sposobność prezentacji poglądów i dyskusji nad żywotnymi problemami dla stanu oraz perspektyw rozwoju nauk ekonomicznych w Polsce. Kongres w takim ujęciu stanowił swego rodzaju syntezę uczestnictwa ekonomistów polskich w rozwiązywaniu ważnych problemów życia gospodarczego.

Kongres zgromadził przedstawicieli różnych nurtów i instytucji, przedstawicieli świata nauki, polityki i gospodarki, czego dowodem jest uczestnictwo w debacie plenarnej, rozpoczynającej obrady, prawie wszystkich głównych reformatorów i kreatorów transformacji gospodarki. W obradach kongresowych udział wzięli także: prezes Narodowego Banku Polskiego – Sławomir Skrzypek, wiceprezes Rady Ministrów i minister gospodarki – Waldemar Pawlak oraz minister nauki i szkolnictwa wyższego – Barbara Kudrycka.

Osiągnięciem Kongresu jest przedstawienie wyników najnowszych badań i współczesnych kierunków w naukach ekonomicznych. Warto zwrócić uwagę na główne rekomendacje pod adresem polityki gospodarczej sformułowane podczas sesji plenarnej. Prof. Grzegorz W. Kołodko podkreślił, że polska transformacja jest sukcesem, ale nie całkowitym, gdyż rozwój gospodarczy mógł być szybszy w minionych latach, a wiążąca się z tym strata jest nieodwracalna. Prof. Leszek Zienkowski wyraził opinię, że rząd powinien zwrócić szczególną uwagę na poprawę warunków prowadzenia działalności gospodarczej, jak również na reformy w kwestii ograniczania relacji deficytu finansów publicznych w stosunku do PKB. Prof. Marek Belka uznał, że pozostawienie Polski poza strefą euro jest szkodliwe i im dalej od wejścia, tym mniejsza przewaga konkurencyjna Polski. Prof. Zdzisław Sadowski stwierdził, że rząd powinien zwiększyć nakłady na naukę, zacieśnić związki z Unią Europejską oraz doprowadzić do przyjęcia euro. Prof. Jerzy Hausner postulował, że obywatele powinni być wspierani przez państwo, a jeśli państwo tego nie robi, to jest „bezsilnym pasożytniczym organizmem”.

Przebieg całej debaty kongresowej prezentowany jest na stronie internetowej Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego: www.pte.pl. Dorebek Kongresu zostanie opublikowany w formie

Prof. Stanisław Owsiak

recenzowanych publikacji książkowych, w których znajdują się teksty referatów zakwalifikowanych przez recenzentów oraz główne wątki dyskusji kongresowej.

Wszystkie zdjęcia w artykule z Archiwum PTE

Rada Programowa VIII Kongresu Ekonomistów Polskich:

prof. Elżbieta Mączyńska – przewodnicząca, dr Paweł Bišek, prof. Stanisława Borkowska, prof. Ryszard Borowiecki, prof. Jacek Brdulak, prof. Adam Budnikowski, red. Grzegorz Cydejko, red. Adam Cymer, prof. Ryszard Domański, prof. Zbigniew Dworzecki, prof. Bogusław Fiedor, prof. Marian Gorynia, prof. Marek Góra, prof. Andrzej Herman, prof. Zbigniew Hockuba, prof. Leszek Jasiński, prof. Cezary Józefiak, prof. Witold Jurek, prof. Witold Kieżun, prof. Jerzy Kleer, prof. Grzegorz W. Kołodko, prof. Joanna Kotowicz-Jawor, prof. Tadeusz Kowalik, prof. Andrzej Kowalski, prof. Andrzej Koźmiński, dr Jan Kruszewski, prof. Antoni Kukliński, prof. Florian Kuźnik, prof. Eugeniusz Kwiatkowski, prof. Stefan Kwiatkowski, red. Wiktor Legowicz, prof. Barbara Z. Liberda, prof. Jan Lipiński, prof. Adam Lipowski, prof. Krzysztof Marczewski, prof. Zbigniew Messner, prof. Adam Noga, prof. Ewa Okoń-Horodyńska, prof. Witold Orłowski, prof. Stanisław Owsiak, prof. Emil Panek, Kazimierz Pazgan, dr Krzysztof Pietraszkiewicz, prof. Urszula Płowiec, dr Artur Pollok, dr Wojciech Ratyński, prof. Marek Rocki, prof. Maria Romanowska, prof. Stanisław Rudolf, prof. Eugeniusz Rychlewski, prof. Zdzisław Sadowski, prof. Włodzimierz Siwiński, prof. Andrzej Sławiński, dr Ludwik Sobolewski, red. Karol Szwarz, prof. Władysław Welfe, prof. Jerzy Węclawski, prof. Andrzej Wojtyna, prof. Jerzy Wilkin, dr Andrzej Wróblewski, prof. Leszek Zienkowski, prof. Tomasz Żylicz.

Profesorowie Jerzy Hausner i Marek Belka

Uczestnicy VIII Kongresu Ekonomistów Polskich

